

Voorbeelden van eindwerkstukken en eindwerkstukthema's bij Taalkunde

Titels

- Lidwoordgebruik en NT2-onderwijs voor Poolse T2-leerders
- Het verschil tussen lid zijn en lit zijn: een sociolinguïstische vergelijking van Studententaal en Straattaal
- Nederlandse Adjectieven. Direct en Indirect versus Attributief en Predicatief.
- Als je begrijpt wat ik bedoel: Een verkenning van de relatie tussen idiomen en verhaspelingen
- Codering van de affectieve functie van taal: een onderzoek naar de emotionele lading van afwijkend taalgebruik
- Taalvariatie in het scheepsjournaal van Michiel Adriaanszoon de Ruyter: Een onderzoek naar enkele en tweeledige negaties
- 'De nieuwe hemd zit lekker!' De verwerving van het Nederlandse lidwoordensysteem door een- en meertalige kinderen
- Participiumconstructies in het vroegmodern Nederlands: De positie van het participium binnen de beknopte bijzin in de Statenvertaling
- Vluchtelingen en het inburgeringsexamen. Een onderzoek naar de attitudes van vluchtelingen en NT2-docenten ten aanzien van het inburgeringsexamen
- Begrijpend lezen in je eigen taal: een eitje? Hoe syntactisch complexe structuren een rol spelen bij tekstbegrip in het Nederlands

Thema's

I. Meertaligheid, meerdialectigheid, taalcontact, jongerentalen

a) Sociolinguïstische invalshoek

Het verschijnsel meertaligheid bekeken vanuit de maatschappij en de spreker zelf (attitudes): hoe wordt er in de maatschappij omgegaan met meertaligheid, hoe staan sprekers zelf tegenover meertaligheid, wat zijn de eigenschappen van meertaligheid.

Bijvoorbeeld: Hoe wordt er omgegaan met meertaligheid in het onderwijs? Wat is het effect van meertaligheid in het onderwijs?

b) Taalstructurele invalshoek

het verschijnsel meertaligheid bekeken vanuit het taalsysteem: hoe kan het taalsysteem meer dan een taal voortbrengen? Wat is het effect van taalcontact op het taalsysteem?

Bijvoorbeeld: hoe kan het dat het werkwoord *gaan* in het Vlaams andere eigenschappen heeft dan in standaard Nederlands (*hij gaat gaan dansen*) en het Fries. Hoe gaan verschillende sprekers van het Vlaams om met *gaan*. Wat is de invloed van taalcontact op jonge sprekers van het Vlaams?

II. Taalvariatie

a) Variatie binnen het Nederlands

Welke variatie bestaat er met betrekking tot de volgende aspecten van de moderne Nederlandse dialecten? En hoe kunnen we die variatie verklaren?

- Verdubbelingsverschijnselen (*ik heb ik daar niets mee te maken*)
- Bezitsrelaties (*Dat is Piets boek en dat is Jan de zijne*)
- *Er* (*Ik heb drie witte boeken en Piet heeft er drie groene*)
- Idiomen: welke idiomen worden er gebruikt in de dialecten? wat zijn de eigenschappen van die idiomen? welke variatie treffen we aan?
- Kwantificatie (*ik heb allemaal de boeken gelezen*)

Welke variatie vinden we binnen registers in het Nederlands: wat is bijvoorbeeld de syntaxis van scheldwoorden?

b) Variatie in het Nederlands door de eeuwen heen

- Welke variatie vinden we tussen verschillende fases van het Nederlands en dialecten van het Nederlandsen wat vertellen die verschillen ons over taalverandering.
- Welke variatie vinden we binnen en tussen sprekers in een bepaalde taalfase, bijvoorbeeld het vroegmoderne Nederlands (zie ook Vroegmoderne Letterkunde)

c) Variatie tussen het Nederlands en andere talen

- Hoe verschilt het Nederlands van andere talen wat betreft de bovenstaande verschijnselen?
- Hoe verschillen Nederlandse kwantificeerders van kwantificeerders in andere talen?

III. Taalstructuur

Wat is de onderliggende structuur die ten grondslag aan woordbouw, zinsbouw en betekenis?

Bijvoorbeeld:

De distributie en interpretatie van *allemaal* en *ook* (bijvoorbeeld vergeleken met respectievelijk het Duitse *alles* en het Engelse *too*).

Wat is het syntactische gedrag van maatbepalingen? Bestaan er wel adverbia (meteen, zelfs, (naar) achteren, etc.) in het Nederlands of kunnen ze gereduceerd worden tot andere categorieën? Wat is het syntactische gedrag van telwoorden? Wat zijn interjecties en hoe worden ze geïntegreerd in de zinsstructuur?

Verder nog

- De thema's onder II en III kunnen (en zullen) in veel gevallen worden gecombineerd met het thema onder IV. Het is echter ook mogelijk om alleen naar taalstructuur te kijken, zonder het variatieaspect mee te nemen.
- We raden je aan op de websites van de verschillende docenten binnen de afdeling te bekijken. Daar kun je zien aan welke projecten en onderzoeksvragen zij betrokken zijn.